

AN ANALYSIS OF THE UNIVERSITY STUDENTS' ATTITUDES TOWARDS SCIENTIFIC RESEARCH

ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN BİLİMSEL ARAŞTIRMALARA YÖNELİK TUTUMLARININ İNCELENMESİ

Sıddık DOĞRULUK¹
Yalçın MUTLUAY²

Abstract

This research aims to explore the attitude levels of the economic and administrative sciences faculty students towards scientific research and to make evaluations about the variables affecting their attitudes towards scientific researches. The research sample includes 359 students who study in Business Administration, Economics and Public Administration departments at Kahramanmaraş Sütçü İmam University during the spring term of 2015 and 2016 academic year. The research has employed two data collection tools. "Personal Information Form" developed by the researcher and "Scale of Attitude towards Scientific Research" developed by Korkmaz et al. (2011a). Being a 5-point-likert-type, the tool consists of 30 items and 4 factors (Reluctance to Help Researchers, Negative Attitudes towards Research, Positive Attitudes towards Research and Positive Attitudes towards Researchers).The Cronbach Alpha reliability coefficients of the factors range between 0,851 and 0,765. In the present study, the Cronbach Alpha reliability coefficients vary across 0,878 and 0,765. Frequency, arithmetic mean, standard deviation, one-way analysis of variance (ANOVA) and independent samples t-test have been used during data analysis. Research results have shown that students' attitudes towards scientific research differ across various independent variables. Students' general attitudes towards scientific research have been identified to be at the medium level.

Keywords: Scientific research, university students, attitude

Özet

Bu araştırmanın amacı; İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesinde öğrenim gören öğrencilerin bilimsel araştırmalara yönelik tutumlarının ne düzeyde olduğunu tespit etmek ve bilimsel araştırmalara yönelik tutumları üzerine etki eden çeşitli değişkenler hakkında değerlendirmelerde bulunmaktadır. Araştırmanın örneklemini; 2015-2016 bahar döneminde Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi İşletme, İktisat ve Kamu yönetimi bölümünde öğrenim gören 359 öğrenci oluşturmaktadır. Veri toplama aracı olarak araştırmacı tarafından geliştirilen kişisel bilgi formu ve Korkmaz vd. (2011a) tarafından geliştirilen "Bilimsel Araştırmaya Yönelik Tutum Ölçeği" kullanılmıştır. Ölçek, 30 maddeden oluşan ve 4 faktöre ayrılmış (Araştırmacılara Yardımcı Olmaya İsteksizlik, Araştırmalara Yönelik Olumsuz Tutum, Araştırmalara Yönelik Olumlu Tutum ve Araştırmacılara Yönelik Olumlu Tutum) beşli likert tipine sahiptir. Ölçeğe ait faktörlerin Cronbach Alpha güvenilirlik katsayısı 0,851 ve 0,765 arasında değişen değerler almaktadır. Bu çalışma için ise Cronbach Alpha güvenilirlik katsayısı 0,878 ve 0,765 arasında hesaplanmıştır. Araştırmadan elde edilen verilerin analizinde, tek yönlü varyans (ANOVA) analizi ve bağımsız gruplar t-testi yapılmıştır. Veriler frekans, aritmetik ortalama ve standart sapmalara dayalı olarak da analiz edilmiştir. Araştırma sonucunda; öğrencilerin bilimsel araştırmalara yönelik tutumlarının çeşitli bağımsız değişkenlere göre farklılık gösterdiği ve öğrencilerin bilimsel araştırmalara yönelik genel tutumlarının orta düzeyde olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Bilimsel araştırma, üniversite öğrencileri, tutum

¹Öğr. Gör., Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Göksun Meslek Yüksekokulu Bilgisayar Teknolojileri Bölümü, sdogruluk@ksu.edu.tr

²Arş. Gör. Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Enformatik ABD, mutluay@ksu.edu.tr

GİRİŞ

İnsanlık tarihindeki avcı-toplayıcı dönem ile içinde bulunduğumuz bilgi çağının karşılaştırılması sonucunda ortaya çıkan gelişim senaryosu; insanoğlunun var olduğu tarihten itibaren araştırma, keşfetme ve sorgulama eğilimi içerisinde olduğunun en büyük göstergesidir. Burada sözü edilen kavramlar (araştırma, keşfetme ve sorgulama) aslında bilimin, insanlık tarihinden buyana var olduğunun bir kanıtı olarak düşünülebilir.

Bilim kelimesinin tanımı incelendiğinde, üzerinde anlaşılmış genel kabul görür bir bilim tanımı olduğu söylenemez. Hatta Albert Einstein bu durumu şu şekilde ifade etmiştir: “mevcut ve tamamlanmamış haliyle bilim, insanoğlunun bildiği en nesnel olgudur. Ama oluşmaktan olan bilim, varılmak istenen bir hedef olarak bilim, insanoğlunun bütün diğer uğraşları kadar öznel ve psikolojik etkenlere bağlı bir etkinliktir” (Bernal, 2009); öyle ki, bilimin amacı ve anlamı nedir sorusuna çeşitli dönemlerde, bilim insanları tarafından oldukça farklı cevaplar verilmiştir. Bilim araştırdığı şey ve bu araştırmalarda kullandığı yöntemlere göre; bilim bir kurum, bir yöntem, var olduğu günden bu yana insanoğlunun biriktirdiği bilgi geleneği, üretimin sürdürülmesi ve geliştirilmesinde ana bir etken ve evrene ve insana dair inanç ve tutumları bilinçlendiren en güçlü etmenlerden biri olarak ele alınabilir (Bernal, 2009).

Bilimin ne olduğu kadar bilimsel yöntemin ne olduğu da önemli bir kavram olarak karşımıza çıkmaktadır. Gelenek olarak sürdürüle gelen bilime ve bilimsel yönetime ilişkin 17. yüzyıl filozoflarından Francis Bacon ile düşünsel anlamda irdelemeler ortaya konulmaya başlanmıştır. Bacon Yeni Atlantis isimli kitabında bilimi doğanın özüne yönelme olarak ifade etmiş ve bilimin başlıca yöntemini ise tümevarım olarak belirtmiştir (Bacon, 2004). 19. yüzyıla gelindiğinde bilimsel yöntem olarak, empirik geleneğe bağlı düşünürler için tümevarım (indüksiyon), rasyonalist geleneğe bağlı düşünürler için tümdengelim (dedüksiyon), modern mantıkçılar için hipotetik dedüksiyon, pragmatistler için retrodüksiyon veya problem çözme, bilimsel yöntemin özünde yer alan mantıksal düşünme ve çıkarım türünü oluşturmuştur (Yıldırım, 2012).

Modern üniversite eğitimi anlayışı incelendiğinde ise; öğrencilere bilimsel kavramları öğretmenin yanı sıra bilimsel bakış açısı kazandırma ve bilimsel düşünme becerileri kazandırma üzerine odaklandığı söylenebilir. Bu nedendir ki düşünen, araştıran, sorgulayan, bilgi üreten bireyler yetiştirmek modern toplumların eğitim kurumlarının en temel hedefleri arasında yer almaktadır (Demirbaş ve Yağbasan, 2005; Kaptan, 1993). Günümüzde temel entelektüel düzeyde bilim okuryazarlığı vasfına sahip her vatandaş kuşkusuz bilimle veya onun uygulama alanı olan teknolojiyle doğrudan veya dolaylı olarak muhatap olmaktadır. Öyle ki bilim teknolojiyi etkilemekte, teknoloji ise bazı durumlarda büyük sosyal değişimlere sebebiyet vermektedir (Ata, 2013).

21. yüzyılda bir topluma ait en kapsamlı gelişim düzeyi o toplumun bilim ve teknoloji alanına yaptığı katkı ile ölçülmektedir. Bilim ve teknoloji alanında yaşanan gelişmelerin en önemli dayanağının başında ise hiç şüphesiz bilimsel araştırmalar gelmektedir (Korkmaz vd., 2011a). Bilimsel araştırmaların temelini üniversitelerin oluşturduğu düşünüldüğünde ise; toplumda özellikle hâlihazırda üniversite eğitimi alan öğrencilerin bilimsel araştırmalara yönelik tutumlarının tespit edilmesi oldukça büyük önem taşımaktadır. Bu konu ile ilgili alan yazın incelendiğinde;

Polat (2014) çalışmasında eğitim fakültesinde öğrenim gören öğrencilerin bilimsel araştırmaya yönelik tutumlarını incelemiştir. Araştırma Muş Alparslan Üniversitesi eğitim fakültesinde öğrenim gören 417 öğrenci ile yürütülmüştür. Araştırmanın sonucunda öğrencilerin bilimsel araştırmalara yönelik tutumlarının orta düzeyde olduğu tespit edilmiştir. Saracaloğlu (2008) tarafından yapılan bir araştırmada

lisansüstü öğrencilerin akademik güdülenme düzeyleri, araştırma kaygıları ve tutumları ile araştırma yeterlikleri arasındaki ilişki incelenmiştir. Araştırmanın örneklemini Adnan Menderes, Pamukkale ve Dokuz Eylül üniversitesinde öğrenim gören 318 enstitü öğrencisi oluşturmaktadır. Araştırma sonucunda öğrencilerin araştırmaya yönelik tutumlarının olumlu olduğu saptanmıştır. Kurt vd. (2011) araştırmalarında Eskişehir'deki iki üniversitede öğrenim gören bilgisayar ve öğretim teknolojileri bölümü öğrencilerinin bilimsel araştırma yöntemleri dersine ilişkin görüşlerini incelemişlerdir. Bulgulara göre kız öğrenciler erkek öğrencilere, not ortalaması yüksek öğrenciler not ortalaması düşük öğrencilere, üst sınıftaki öğrenciler de alt sınıftaki öğrencilere göre Bilimsel Araştırma Yöntemleri dersine ilişkin daha olumlu görüşe sahip olduklarını bildirmişlerdir. Çelik vd. (2014) çalışmasında hemşirelik öğrencilerinin bilimsel araştırma yapmaya yönelik kaygı düzeylerini ve tutumlarını araştırmıştır. Araştırma 70 hemşirelik bölümü öğrencisi ile gerçekleştirilmiştir. Bilimsel araştırma yöntemleri ve istatistik dersi alan öğrencilerin bu dersleri almayan öğrencilere göre araştırma yapmaya yönelik tutumlarının daha olumlu olduğunu bildirmişlerdir.

Literatürde bu konu ile ilgili olarak özellikle eğitim fakültesi öğrencileri ile gerçekleştirilen bazı araştırmalar bulunmaktayken; örneklemini iktisadi ve idari bilimler fakültesi öğrencilerinin oluşturduğu araştırmalara pek rastlanmamıştır. Bu çalışmada örneklem olarak iktisadi ve idari bilimler fakültesinde öğrenim gören öğrencilerin seçilmesinin temel nedeni bu fakülte mezunlarının çok büyük bir kısmının özel sektörde çalışması nedeniyle bilimsel araştırmalara uzak kalması olarak düşünülmektedir. Halbuki bilim ve teknoloji alanındaki gelişmelerin her alana olduğu gibi iktisadi ve idari bilimler alanına da çok büyük katkı sağlayabileceği varsayımından hareketle böyle bir çalışma yapılmaya ihtiyaç duyulmuştur. Bu nedenle araştırmada, örneklem olarak üniversite öğrencileri arasından iktisadi ve idari bilimler fakültesinde öğrenim gören öğrenciler seçilmiş ve bu öğrencilerin bilimsel araştırmalara yönelik tutumlarının ne düzeyde olduğunu tespit etmek amaçlanmıştır.

Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı; İktisadi ve idari bilimler fakültesinde öğrenim gören öğrencilerin bilimsel araştırmalara yönelik tutumlarının ne düzeyde olduğunu tespit etmek ve bilimsel araştırmalara yönelik tutumları üzerine etki eden çeşitli değişkenler hakkında değerlendirmelerde bulunmaktadır. Bu ana amaç doğrultusunda aşağıdaki alt problemlere yanıt aranmıştır:

- İİBF öğrencilerinin bilimsel araştırmalara yönelik tutumları cinsiyete göre değişmekte midir?
- İİBF öğrencilerinin bilimsel araştırmalara yönelik tutumları öğrenim görülen bölüme göre değişmekte midir?
- İİBF öğrencilerinin bilimsel araştırmalara yönelik tutumları genel not ortalamasına göre değişmekte midir?
- İİBF öğrencilerinin bilimsel araştırmalara yönelik tutumları bilimsel araştırma yapma deneyimine göre değişmekte midir?
- İİBF öğrencilerinin bilimsel araştırmalara yönelik tutumları sosyal ağlara üye olma durumuna göre değişmekte midir?
- İİBF öğrencilerinin bilimsel araştırmalara yönelik tutumları akademisyen olma isteği durumuna göre değişmekte midir?
- İİBF öğrencilerinin bilimsel araştırmalara yönelik tutumları internet kullanım amacına göre değişmekte midir?

- İİBF öğrencilerinin bilimsel araştırmalara yönelik tutumları internet deneyimine göre değişmekte midir?
- İİBF öğrencilerinin bilimsel araştırmalara yönelik tutumları ne düzeydedir?

YÖNTEM

Bu araştırmada, İktisadi ve İdari Bilimler fakültesinde öğrenim gören öğrencilerin bilimsel araştırmalara yönelik tutumlarının incelenmesi amaçlandığı için nicel araştırma yöntemlerinden betimsel tarama modeli kullanılmıştır. Tarama modelleri, geçmişte ya da halen var olan bir durumu var olduğu şekliyle betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımıdır. Araştırmaya konu olan olay, birey ya da nesne, kendi koşulları içinde ve olduğu gibi tanımlanmaya çalışılır. Onları, herhangi bir şekilde değiştirme, etkileme çabası gösterilmez (Karasar, 2000).

Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini, 2015-2016 eğitim öğretim yılı bahar döneminde Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi İşletme, İktisat ve Kamu yönetimi bölümünde öğrenim gören öğrenciler, örneklemi ise bu evrenden basit tesadüfi olarak seçilen 359 öğrenci oluşturmaktadır.

Veri Toplama Araçları

Veri toplama aracı olarak araştırmacı tarafından geliştirilen kişisel bilgi formu ve Korkmaz vd., (2011a) tarafından geliştirilen “Bilimsel Araştırmaya Yönelik Tutum Ölçeği (BAYT)” kullanılmıştır. Kişisel bilgi formunda araştırmaya katılanların cinsiyet, öğrenim görülen bölüm, genel not ortalaması, bilimsel araştırma yapma deneyimi, sosyal ağlara üye olma durumu, akademisyen olmak isteme durumu, internet kullanım amacı, günlük internet kullanım süresi ve internet deneyimlerini belirlemeye yönelik sorular yer almaktadır. Korkmaz vd. (2011a) tarafından geliştirilen geçerlik ve güvenirlik testleri yapılmış olan Bilimsel Araştırmaya Yönelik Tutum Ölçeği (BAYT) ise 30 maddeden ve 4 faktörden oluşan beşli likert tipinde bir ölçektir. Ölçeği oluşturan faktörler; Araştırmacılara Yardımcı Olmaya İsteksizlik (AYOİ), Araştırmalara Yönelik Olumsuz Tutum (AYOT-), Araştırmalara Yönelik Olumlu Tutum (AYOT+) ve Araştırmacılara Yönelik Olumlu Tutum (AYOT) şeklindedir. Ölçeğe ait faktörlerin güvenirlik katsayısı Cronbach Alpha AYOİ için 0,851, AYOT- için 0,814, AYOT+ için 0,802 ve AYOT için 0,765 olarak hesaplanmıştır. Bu çalışma için ölçeğe ait güvenirlik katsayısı Cronbach Alpha BAYT için 0,779, AYOİ için 0,814, AYOT- için 0,777, AYOT+ için 0,867 ve AYOT için 0,878 olarak hesaplanmıştır.

Verilerin İşlenmesi ve Analizi

Araştırmayla ilgili veri toplama araçları katılımcılara uygulandıktan sonra, her bir veri seti grubu araştırmacı tarafından kontrol edilerek bilgisayar ortamına aktarılmıştır. Bu işlem sırasında katılımcılardan 10 tanesinin veri toplama araçlarını eksik doldurduğu tespit edilmiş ve araştırmaya dâhil edilmemiştir. Bilgisayar ortamına aktarılan verilere SPSS 15.0 paket programı ile istatistiksel işlemler uygulanmıştır. İstatistiksel işlemlerin uygulanmasında anlamlılık düzeyi 0.05 olarak kabul edilmiştir. Yapılan ön analizler sonrasında verilerin normal dağılım gösterdiği sonucuna ulaşılmıştır ($p>0,05$). Araştırmaya katılan öğrencilerin bilimsel araştırmalara yönelik tutumlarının incelenen değişkene göre farklılık gösterip göstermediği tespit etmek amacı ile t-testi ve tek yönlü varyans analizi (ANOVA) uygulanmıştır. Tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucunda bilimsel araştırmalara yönelik tutum puanları arasında görülen farklılaşmanın hangi grup ya da gruplar arasında olduğunu belirlemek amacıyla LSD anlamlılık çözümlemesi yapılmıştır.

BULGULAR

Araştırmanın bu bölümünde örnekleme oluşturan öğrencilere ait demografik bilgelere sonrasında ise bilimsel araştırmaya yönelik tutum ölçeğinden aldıkları toplam puanların demografik değişkenlere göre farklılık gösterip göstermediğine ait bulgular yer almaktadır. Araştırmaya katılan öğrencilere ait demografik özellikler Tablo 1’de gösterilmiştir.

Tablo 1. Demografik özelliklere göre frekans ve yüzde dağılımları

Değişken	Gruplar	f	%
Cinsiyet	Erkek	140	39,0
	Kız	219	61,0
Öğrenim görülen bölüm	İşletme	127	35,4
	İktisat	126	35,1
	Kamu Yönetimi	106	29,5
Genel not ortalaması	1.99 ve altı	50	13,9
	2.00 ve 2.50 arası	183	51,0
	2.51 ve üzeri	126	35,1
Bilimsel araştırma yapma deneyimi	Var	88	24,5
	Yok	271	75,5
Sosyal ağ üyeliği	Var	321	89,4
	Yok	38	10,6
Akademisyen olma isteği	Var	194	54,0
	Yok	165	46,0
İnternet kullanım amacı	Araştırma	151	42,1
	Sosyal ağ- Eğlence	208	59,7
İnternet deneyimi	2 yıl ve altı	101	28,1
	2-4 yıl arası	116	32,3
	4 yıl ve üzeri	142	39,6
	Toplam	359	100

Tablo 1’den anlaşılacağı üzere; örnekleme oluşturan öğrencilerin çoğunluğunun kız olduğu görülmektedir. Öğrenim görülen bölümler incelendiğinde ise işletme, iktisat ve kamu yönetiminde öğrenim gören öğrenci sayılarının birbirine yakın olduğu tespit edilmiştir. Öğrencilerin genel not ortalamalarına bakıldığında büyük çoğunluğun 2.00 ve üzerinde not ortalamasına sahip olduğu anlaşılmaktadır. Ayrıca araştırmaya katılan öğrencilerinin yarısından daha fazlası akademisyen olmak istedikleri yönünde görüş bildirmişlerdir.

Araştırmanın birinci alt probleminde “İİBF öğrencilerinin bilimsel araştırmalara yönelik tutumları cinsiyete göre değişmekte midir?” sorusuna yanıt aranmış ve analiz sonuçlarına göre değişkenler arasındaki betimsel değerler ile anlamlılık için yapılan bağımsız gruplar t-testi sonuçları Tablo 2’de gösterilmiştir.

Tablo 2. Öğrencilerin bilimsel araştırmalara yönelik tutumlarının cinsiyet değişkenine göre betimsel değerleri ve bağımsız gruplar t-testi sonuçları

Ölçek	Cinsiyet	N	\bar{X}	SS	sd	t	p
BAYT	Erkek	140	88,58	13,51	357	-,749	,455
	Kız	219	89,58	11,60			
AYOİ	Erkek	140	20,67	6,38	357	-,493	,622
	Kız	219	21,03	6,77			
AYOT-	Erkek	140	20,17	6,21	357	-,167	,868
	Kız	219	20,28	5,52			
AYOT+	Erkek	140	25,07	5,84	357	-,831	,406
	Kız	219	24,55	5,63			
AYOT	Erkek	140	22,65	5,60	357	-1,992	,047
	Kız	219	23,71	4,42			

Tablo 2’de görüldüğü üzere; araştırmaya 140 erkek ve 219 kız öğrenci katılmıştır. Öğrencilerin araştırmacılara yönelik olumlu tutum puanları cinsiyet değişkenine göre karşılaştırıldığında gruplar arasında anlamlı fark bulunmuştur ($t(357)=-1,992$,

$p < 0,05$). Buna göre; kız öğrencilerin erkek öğrencilere göre; araştırmacılara yönelik daha olumlu tutuma sahip olduğu söylenebilir. Fakat araştırmacılara yönelik olumlu tutum dışında kalan diğer faktörlerde ve ölçeğin genelinde cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir farklılaşma tespit edilmemiştir ($p > 0,05$).

Araştırmanın ikinci alt probleminde “İİBF öğrencilerinin bilimsel araştırmalara yönelik tutumları öğrenim görülen bölüme göre değişmekte midir?” sorusuna yanıt aranmış ve analiz sonuçlarına göre değişkenler arasındaki betimsel değerler ile anlamlılık için yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonuçları Tablo 3’de gösterilmiştir.

Tablo 3. Öğrencilerin bilimsel araştırmalara yönelik tutumlarının öğrenim görülen bölüm değişkenine göre betimsel değerleri ve tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonuçları

Ölçek	Bölüm	N	\bar{X}	SS	VK	KT	sd	KO	F	p	LSD
BAYT	İşletme	127	91,90	11,22	GA	1444,858	2	722,429	4,816	,009	1>2
	İktisat	126	87,59	11,90	Gİ	53404,101	356	150,012			1>3
	Kamu Y.	106	87,85	13,73	Top	54848,958	358				
AYOİ	İşletme	127	22,36	6,10	GA	448,091	2	224,045	5,242	,006	1>2
	İktisat	126	20,38	6,37	Gİ	15215,887	356	42,741			1>3
	Kamu Y.	106	19,73	7,19	Top	15663,978	358				
AYOT-	İşletme	127	21,18	5,43	GA	173,245	2	86,622	2,604	,075	
	İktisat	126	19,71	5,90	Gİ	11842,672	356	33,266			
	Kamu Y.	106	19,74	5,98	Top	12015,916	358				
AYOT+	İşletme	127	24,69	5,49	GA	3,297	2	1,648	,050	,951	
	İktisat	126	24,69	5,69	Gİ	11694,620	356	32,850			
	Kamu Y.	106	24,90	6,03	Top	11697,916	358				
AYOT	İşletme	127	23,66	4,29	GA	52,745	2	26,373	1,082	,340	
	İktisat	126	22,79	5,14	Gİ	8673,160	356	24,363			
	Kamu Y.	106	23,47	5,38	Top	9725,905	358				

Tablo 3’den anlaşılacağı üzere araştırmaya 127 işletme bölümü öğrencisi, 126 iktisat bölümü öğrencisi ve 106 kamu yönetimi bölümü öğrencisi katılmıştır. Öğrencilerin bilimsel araştırmalara yönelik genel tutum puanları ve araştırmacılara yardımcı olmaya isteksizlik tutum puanları öğrenim görülen bölüm değişkenine göre karşılaştırıldığında gruplar arasında anlamlı fark bulunmuştur ($F(2,356)=4,816$, $p < 0,05$; $F(2,356)=5,242$, $p < 0,05$). Buna göre; işletme bölümü öğrencilerinin bilimsel araştırmalara yönelik genel tutumlarının ve araştırmacılara yardımcı olmaya isteksizlik tutumlarının iktisat ve kamu yönetimi bölümü öğrencilerine göre daha yüksek olduğu söylenebilir. Diğer faktörlerde öğrenim görülen bölüm değişkenine göre anlamlı bir farklılaşma tespit edilmemiştir ($p > 0,05$).

Araştırmanın üçüncü alt probleminde “İİBF öğrencilerinin bilimsel araştırmalara yönelik tutumları genel not ortalamasına göre değişmekte midir?” sorusuna yanıt aranmış ve analiz sonuçlarına göre değişkenler arasındaki betimsel değerler ile anlamlılık için yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonuçları Tablo 4’de verilmiştir.

Tablo 4. Öğrencilerin bilimsel araştırmalara yönelik tutumlarının genel not ortalaması değişkenine göre betimsel değerleri ve tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonuçları

Ölçek	GNO	N	\bar{X}	SS	VK	KT	sd	KO	F	p	LSD
BAYT	1.99 ve altı	50	91,26	11,48	GA	249,268	2	124,634	,813	,445	
	2.00-2.50 a.	183	88,93	13,09	Gİ	54599,690	356	153,370			
	2.51 ve üzr.	126	88,76	11,63	Top	54848,958	358				
AYOİ	1.99 ve altı	50	22,50	5,50	GA	181,875	2	90,938	2,091	,125	
	2.00-2.50 a.	183	20,90	6,54	Gİ	15482,103	356	43,489			
	2.51 ve üzr.	126	20,24	7,04	Top	15663,978	358				

Tablo 4'ün devamı

Ölçek	GNO	N	\bar{X}	SS	VK	KT	sd	KO	F	p	LSD
AYOT-	1.99 ve altı	50	22,04	5,37	GA	232,625	2	116,312	3,514	,031	1>3
	2.00-2.50 a.	183	20,26	5,65	Gİ	11783,292	356	33,099			
	2.51 ve üzer.	126	19,49	6,03	Top	12015,916	358				
AYOT+	1.99 ve altı	50	23,84	5,55	GA	64,251	2	32,125	,983	,375	
	2.00-2.50 a.	183	24,72	5,67	Gİ	11633,666	356	32,679			
	2.51 ve üzer.	126	25,17	5,84	Top	11697,916	358				
AYOT	1.99 ve altı	50	22,88	3,90	GA	58,840	2	29,420	1,208	,300	
	2.00-2.50 a.	183	23,04	5,30	Gİ	8667,065	356	24,346			
	2.51 ve üzer.	126	23,84	4,73	Top	8725,905	358				

Tablo 4 incelendiğinde araştırmaya katılan öğrencilerin 50'sinin 1.99 ve altı, 183'ünün 2.00-2.50 arası ve 126'sının 2.51 ve üzerin genel not ortalamasına sahip olduğu anlaşılmaktadır. Öğrencilerin araştırmalara yönelik olumsuz tutum puanları genel not ortalaması değişkenine göre karşılaştırıldığında gruplar arasında anlamlı fark tespit edilmiştir ($F(2,356)=3,514$, $p<0,05$). Buna göre; genel not ortalaması 1.99 ve altında olan öğrencilerin araştırmalara yönelik tutumlarının, genel not ortalaması 2.50 ve üzerinde olan öğrencilere daha yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Ölçeğin genelinde ve diğer faktörlerde genel not ortalaması değişkenine göre anlamlı bir farklılaşma görülmemiştir ($p>0,05$).

Araştırmanın dördüncü alt probleminde "İİBF öğrencilerinin bilimsel araştırmalara yönelik tutumları bilimsel araştırma yapma deneyimine göre değişmekte midir?" sorusuna yanıt aranmış ve analiz sonuçlarına göre değişkenler arasındaki betimsel değerler ile anlamlılık için yapılan bağımsız gruplar t-testi sonuçları Tablo 5'de gösterilmiştir.

Tablo 5. Öğrencilerin bilimsel araştırmalara yönelik tutumlarının bilimsel araştırma yapma deneyimi değişkenine göre betimsel değerleri ve bağımsız gruplar t-testi sonuçları

Ölçek	B.A. Deney.	N	\bar{X}	SS	sd	t	p
BAYT	Var	88	87,19	11,11	357	-1,754	,080
	Yok	271	89,84	12,71			
AYOI	Var	88	19,03	6,69	357	-3,072	,002
	Yok	271	21,49	6,48			
AYOT-	Var	88	19,11	5,56	357	-2,114	,035
	Yok	271	20,60	5,82			
AYOT+	Var	88	25,76	5,66	357	1,903	,058
	Yok	271	24,43	5,70			
AYOT	Var	88	23,28	5,33	357	-,043	,966
	Yok	271	23,31	4,80			

Tablo 5'de görüldüğü üzere; araştırmaya katılan öğrencilerden 88'i daha öncesinde bilimsel araştırma yapma deneyimine sahipken 271 öğrenci bilimsel araştırma yapma deneyimine sahip değildir. Öğrencilerin araştırmacılara yardımcı olmaya isteksizlik ve araştırmacılara yönelik olumsuz tutum puanları bilimsel araştırma yapma deneyimi değişkenine göre karşılaştırıldığında gruplar arasında anlamlı fark bulunmuştur ($t(357)=-3,072$, $p<0,05$; $t(357)=-2,114$, $p<0,05$). Bu karşılaştırma sonucunda bilimsel araştırma yapma deneyimine sahip olmayan öğrencilerin bilimsel araştırma yapma deneyimine sahip olan öğrencilere göre; araştırmaya yardımcı olmaya isteksizlik ve araştırmalara yönelik olumsuz tutum düzeylerinin daha yüksek olduğu tespit

edilmiştir. Ölçeğin geneli ve diğer faktörler için bilimsel araştırma yapma deneyimi değişkenine göre bir farklılaşma saptanmamıştır ($p>0,05$).

Araştırmanın beşinci alt probleminde “İİBF öğrencilerinin bilimsel araştırmalara yönelik tutumları sosyal ağlara üye olma durumuna göre değişmekte midir?” sorusuna yanıt aranmış ve analiz sonuçlarına göre değişkenler arasındaki betimsel değerler ile anlamlılık için yapılan bağımsız gruplar t-testi sonuçları Tablo 6’da gösterilmiştir.

Tablo 6. Öğrencilerin bilimsel araştırmalara yönelik tutumlarının sosyal ağlara üye olma durumu değişkenine göre betimsel değerleri ve bağımsız gruplar t-testi sonuçları

Ölçek	Sos. Ağ. Üy.	N	\bar{X}	SS	sd	t	p
BAYT	Var	321	88,68	11,97	357	-2,293	,022
	Yok	38	93,52	14,82			
AYOI	Var	321	20,74	6,52	357	-1,220	,223
	Yok	38	22,13	7,31			
AYOT-	Var	321	20,11	5,74	357	-1,238	,216
	Yok	38	21,34	6,13			
AYOT+	Var	321	24,61	5,76	357	-1,328	,185
	Yok	38	25,92	5,17			
AYOT	Var	321	23,20	5,01	357	-1,094	,275
	Yok	38	24,13	4,14			

Tablo 6 incelendiğinde; araştırmaya katılan 321 öğrencinin sosyal ağ üyeliği bulurken 38 öğrencinin herhangi bir sosyal ağ üyeliğinin bulunmadığı anlaşılmaktadır. Öğrencilerin bilimsel araştırmalara yönelik genel tutum puanları sosyal ağlara üye olma durumuna göre karşılaştırıldığında gruplar arasında anlamlı fark tespit edilmiştir ($t(357)=-2,293$, $p<0,05$). Bu karşılaştırma sonrasında sosyal ağ üyeliği bulunmayan öğrencilerin bilimsel araştırmalara yönelik genel tutumlarının sosyal ağ üyeliği bulunan öğrencilere göre daha yüksek olduğu saptanmıştır. Ölçeğin hiçbir alt faktörü ile sosyal ağlara üye olma durumu arasında bir farklılaşma saptanmamıştır ($p>0,05$).

Araştırmanın altıncı alt probleminde “İİBF öğrencilerinin bilimsel araştırmalara yönelik tutumları akademisyen olma isteği durumuna göre değişmekte midir?” sorusuna yanıt aranmış ve analiz sonuçlarına göre değişkenler arasındaki betimsel değerler ile anlamlılık için yapılan bağımsız gruplar t-testi sonuçları Tablo 7’de gösterilmiştir.

Tablo 7. Öğrencilerin bilimsel araştırmalara yönelik tutumlarının akademisyen olma isteği değişkenine göre betimsel değerleri ve bağımsız gruplar t-testi sonuçları

Ölçek	Aka. Ol. İst.	N	\bar{X}	SS	sd	t	p
BAYT	Var	194	88,99	11,03	357	1,324	,186
	Yok	165	88,26	13,76			
AYOI	Var	194	20,37	6,59	357	-1,612	,108
	Yok	165	21,50	6,61			
AYOT-	Var	194	19,71	5,65	357	-1,871	,062
	Yok	165	20,86	5,90			
AYOT+	Var	194	26,22	5,25	357	5,491	,000
	Yok	165	23,03	5,76			
AYOT	Var	194	23,67	4,81	357	1,550	,122
	Yok	165	22,86	5,05			

Tablo 7’de görüldüğü üzere; araştırmaya katılan 194 öğrenci akademisyen olmak istediği yönünde 165 öğrenci ise akademisyen olmak istemediği yönünde görüş bildirmiştir. Öğrencilerin araştırmalara yönelik olumlu tutum puanları akademisyen olma isteği durumuna göre karşılaştırıldığında gruplar arasında anlamlı fark saptanmıştır ($t(357)=5,491$, $p<0,05$). Bu karşılaştırma sonucunda akademisyen olmak

isteyen öğrencilerin araştırmalara yönelik olumlu tutum düzeylerinin akademisyen olmak istemeyen öğrencilere göre daha yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Ölçeğin geneli ve diğer faktörler için akademisyen olma isteği durumuna göre bir farklılaşma tespit edilmemiştir ($p>0,05$).

Araştırmanın yedinci alt probleminde “İİBF öğrencilerinin bilimsel araştırmalara yönelik tutumları internet kullanım amacına göre değişmekte midir?” sorusuna yanıt aranmış ve analiz sonuçlarına göre değişkenler arasındaki betimsel değerler ile anlamlılık için yapılan bağımsız gruplar t-testi sonuçları Tablo 8’de gösterilmiştir.

Tablo 8. Öğrencilerin bilimsel araştırmalara yönelik tutumlarının internet kullanım amacı değişkenine göre betimsel değerleri ve bağımsız gruplar t-testi sonuçları

Ölçek	İnt.Kul.Amc.	N	\bar{X}	SS	sd	t	p
BAYT	Araştırma	151	90,25	11,32	357	1,385	,167
	Sosyal ağ	208	88,42	13,05			
AYOİ	Araştırma	151	19,91	6,70	357	-2,408	,017
	Sosyal ağ	208	21,60	6,47			
AYOT-	Araştırma	151	19,61	5,72	357	-1,751	,081
	Sosyal ağ	208	20,69	5,81			
AYOT+	Araştırma	151	26,68	5,31	357	5,666	,000
	Sosyal ağ	208	23,36	5,60			
AYOT	Araştırma	151	24,04	4,72	357	2,446	,015
	Sosyal ağ	208	22,76	5,02			

Tablo 8 incelendiğinde öğrencilerin 151’i interneti araştırma yapmak amacı ile 208’i ise sosyal ağlara bağlanmak amacı ile kullandığı yönünde görüş bildirmiştir. Öğrencilerin araştırmacılara yardımcı olmaya isteksizlik tutum puanları internet kullanım amaçlarına göre karşılaştırıldığında gruplar arasında anlamlı fark bulunmuştur ($t(357)=-2,408$, $p<0,05$). Bu karşılaştırma sonucunda interneti sosyal ağlara bağlanmak amacı ile kullanan öğrencilerin; araştırmacılara yardımcı olmaya isteksizlik tutum düzeylerinin araştırma yapmak amaçlı internet kullanan öğrencilere göre daha yüksek olduğu tespit edilmiştir. Öğrencilerin araştırma ve araştırmacılara yönelik olumlu tutum puanları internet kullanım amacına göre incelendiğinde gruplar arasında anlamlı fark görülmektedir ($t(357)=5,666$, $p<0,5$; $t(357)=2,446$, $p<0,05$). Bu analiz sonucuna göre; İnterneti araştırma yapmak amacı ile kullanan öğrencilerin araştırma ve araştırmacılara yönelik olumlu tutum düzeylerinin, interneti sosyal ağlara bağlanmak amacı ile kullanan öğrencilere göre daha yüksek olduğu saptanmıştır. Ölçeğin geneli ve diğer faktörler için akademisyen olma isteği durumuna göre bir farklılaşma tespit edilmemiştir ($p>0,05$).

Araştırmanın sekizinci alt probleminde “İİBF öğrencilerinin bilimsel araştırmalara yönelik tutumları internet deneyimine göre değişmekte midir?” sorusuna yanıt aranmış ve analiz sonuçlarına göre değişkenler arasındaki betimsel değerler ile anlamlılık için yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonuçları Tablo 9’da gösterilmiştir.

Tablo 9. Öğrencilerin bilimsel araştırmalara yönelik tutumlarının internet deneyimi değişkenine göre betimsel değerleri ve tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonuçları

Ölçek	İnt.Den.	N	\bar{X}	SS	VK	KT	sd	KO	F	p	LSD
BAYT	2 yıl-alt.	101	86,97	12,66	GA	1068,317	2	534,158	3,536	,030	2>1
	2-4 yıl	116	91,39	11,97	Gİ	53780,641	356	151,069			
	a.				Top	54848,958	358				
AYOİ	2 yıl-alt.	101	19,52	6,28	GA	593,281	2	296,641	7,007	,001	2>1
	2-4 yıl	116	22,68	5,94	Gİ	15070,696	356	42,333			
	a.				Top	15663,978	358				
	4 yıl-üze.	142	20,40	7,06							

Tablo 9'un devamı

Ölçek	İnt.Den.	N	\bar{X}	SS	VK	KT	sd	KO	F	p	LSD
AYOT-	2 yıl-alt.	101	19,71	5,59	GA	78,313	2	39,157	1,168	,312	
	2-4 yıl a.	116	20,87	4,98	Gİ	11937,603	356	33,533			
	4 yıl- üze.	142	20,09	6,49	Top	12015,916	358				
AYOT+	2 yıl-alt.	101	24,42	6,24	GA	27,729	2	13,864	,423	,655	
	2-4 yıl a.	116	24,64	5,31	Gİ	11670,188	356	32,781			
	4 yıl- üze.	142	25,08	5,65	Top	11697,916	358				
AYOT	2 yıl-alt.	101	23,30	5,22	GA	2,677	2	1,339	,055	,947	
	2-4 yıl a.	116	23,18	4,91	Gİ	8723,228	356	24,503			
	4 yıl- üze.	142	23,39	4,77	Top	8725,905	358				

Tablo 9'dan anlaşılacağı üzere araştırmaya katılan öğrencilerin 101'i 2 yıl ve altı, 116'sı 2-4 yıl arası ve 142'si 4 yıl ve üzeri internet deneyimine sahiptir. Öğrencilerin bilimsel araştırmalara yönelik genel tutum puanları ve araştırmacılara yardımcı olmaya isteksizlik tutum puanları internet deneyimine göre karşılaştırıldığında gruplar arasında anlamlı fark bulunmuştur ($F(2,356)=3,536$, $p<0,05$; $F(2,356)=7,007$, $p<0,05$). Bu karşılaştırma sonucunda 2-4 yıl arasında internet deneyimine sahip olan öğrencilerin; 2 yıl ve altında internet deneyimine sahip olan öğrencilere göre bilimsel araştırmalara yönelik genel tutumlarının ve araştırmacılara yardımcı olmaya isteksizlik tutumlarının daha yüksek olduğu tespit edilmiştir.

Araştırmanın dokuzuncu alt probleminde "İİBF öğrencilerinin bilimsel araştırmalara yönelik tutumları ne düzeydedir?" sorusuna yanıt aranmış ve betimsel değerler tablo 10'da verilmiştir.

Tablo 10. Öğrencilerin bilimsel araştırmalara yönelik tutum düzeylerinin genel analiz sonuçları

Ölçek	N	\bar{X}	SS
BAYT	359	89,19	12,37
AYOİ	359	20,89	6,61
AYOT-	359	20,24	5,79
AYOT+	359	24,75	5,71
AYOT	359	23,30	4,93

Tablo 10 incelendiğinde öğrencilerin; bilimsel araştırma yapmaya yönelik genel tutumlarının orta düzeyde, araştırmacılara yardımcı olmaya isteksizlik ile araştırmalara yönelik olumsuz tutum düzeylerinin düşük düzeyde ve araştırmalara yönelik olumlu tutum ile araştırmacılara yönelik olumlu tutum düzeylerinin yüksek düzeyde olduğu sunucuna ulaşılmıştır.

SONUÇ, TARTIŞMA ve ÖNERİLER

İktisadi ve idari bilimler fakültesinde öğrenim gören kız öğrencilerin araştırmacılara yönelik olumlu tutum düzeylerinin erkek öğrencilere göre daha fazla olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Fakat literatürde eğitim fakültesi öğrencileri ile gerçekleştirilmiş ve bu bulgularla benzerlik göstermeyen bulgularda yer almaktadır. (Polat, 2014; Bibi, Lqbal ve Majid, 2012). Ayrıca Yenilmez ve Ata (2012) tarafından gerçekleştirilen çalışmada araştırmacılara yönelik olumlu tutum ile cinsiyet arasında anlamlı bir farklılaşma olmadığı görülmektedir. Bilimsel araştırmaya yönelik tutum ile bilimsel araştırma yöntemleri ve istatistik derslerine yönelik tutumların hemen hemen aynı şeyi ifade ettiği göz önüne alındığında ise; bu çalışma için farklılık tespit edilmemesine rağmen Kurt vd.(2011) ve Tay vd.(2009) tarafından yapılan çalışmada kız öğrencilerin erkek öğrencilere göre bilimsel araştırma yöntemleri dersine ilişkin daha olumlu tutuma

sahip olduğu ifade edilmektedir. Literatürde bu bulgu ile örtüşmeyen araştırmalara da rastlanmaktadır (Ellez vd, 2009; Mills, 2004).

Öğrencilerin öğrenim gördükleri bölüme göre bilimsel araştırmaya yönelik tutumları incelendiğinde; işletme bölümü öğrencilerinin tutumlarının iktisat ve kamu yönetimi bölümü öğrencilerine göre anlamlı derecede daha yüksek olduğu tespit edilmiştir. Fakat literatürde incelendiğinde örneklem grubu olarak iktisadi ve idari bilimler fakültesi öğrencilerinin pek yer almadığı genellikle eğitim fakültesi ve diğer bilim dallarında öğrenim gören öğrencilerin yer aldığı görülmektedir (Polat, 2014; Çelik vd., 2014; Kurt vd. 2011; Yenilmez ve Ata 2012; Çakmak vd. 2015; Korkmaz vd., 2011b; Saracaloğlu, 2008; Saracaloğlu, 2005; Saracaloğlu vd., 2005;).

Araştırmadan elde edilen diğer bir sonuç genel not ortalaması 1.99 ve altında olan öğrencilerin bilimsel araştırmalara yönelik olumsuz tutum düzeylerinin yüksek olmasıdır. Öyle ki akademik başarı düzeyi düşük olan öğrencilerin bilimsel araştırmalara yönelik olumsuz tutum düzeylerinin yüksek olması zaten beklenen bir durumdur. Kurt vd.(2011) tarafından yapılan bir araştırmada öğrencilerin akademik başarıları arttıkça bilimsel araştırma yöntemleri dersine ilişkin olarak problem çözme becerilerinin arttırdığını ifade etmişlerdir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin bilimsel araştırma yapma deneyimi incelendiğinde; Bilimsel araştırma yapma deneyimine sahip olmayan öğrencilerin araştırmacılara yardımcı olmaya isteksiz olduğu ve araştırmalara yönelik olumsuz tutuma sahip olduğu tespit edilmiştir. Literatürde bu bulgu ile benzerlik gösteren çalışmalar yer almaktadır. Örneğin Yenilmez ve Ata (2012) çalışmalarında bilimsel araştırma yöntemi dersi almayan öğrencilerin araştırmacılara ve araştırmalara yönelik olumsuz tutuma sahip olduklarını belirtmişlerdir. Fakat Saracaloğlu (2008) tarafından lisansüstü öğrencileri ile gerçekleştirilen bir çalışmada; bilimsel araştırma yapma deneyimi ve bilimsel araştırma yöntemi dersi alan öğrencilerin bilimsel araştırmaya yönelik tutum puanları arasında anlamlı farklılaşma tespit edilmemiştir.

Araştırma sonuçlarına göre; akademisyen olmak isteyen öğrencilerin araştırmalara yönelik olumlu tutuma sahip olduğu tespit edilmiştir. Bu zaten beklenen bir durumdur. Fakat Saracaloğlu (2008) çalışmasında öğrencilerin "akademisyen olma isteği" değişkeni ile benzer olan "öğrenim düzeyleri" değişkenini kullanmış ve öğrencilerin araştırmalara yönelik tutum puanları arasında anlamlı bir farklılık olmadığı yönünde bu araştırma ile örtüşmeyen bulgulara ulaşmıştır.

İnternet teknolojisi olarak araştırma sonuçlarına bakıldığında ise; Sosyal ağları kullanmayan öğrencilerin kullanan öğrencilere göre bilimsel araştırma yapmaya yönelik tutum düzeylerinin daha yüksek olduğu tespit edilmiştir. Bu aslında internet kullanım amacından kaynaklanan bir bulgu olarak düşünülebilir. Çünkü interneti araştırma yapmak için kullanan öğrencilerin bilimsel araştırma yapmaya yönelik tutum puanları arasında anlamlı farklılaşma görülmesi bile araştırma ve araştırmacılara yönelik olumlu tutum puanlarının interneti sosyal ağlara bağlanmak amacı ile kullananlara göre daha yüksek olduğu saptanmıştır. Öğrencilerin internet deneyimleri incelendiğinde ise internet deneyiminin arttıkça bilimsel araştırma yapmaya yönelik tutum düzeylerinin de arttığı görülmektedir. Ancak yapılan araştırmalara göre öğrenciler, interneti çoğunlukla eğlenmek, zaman geçirmek ve iletişim kurmak için kullanmaktadır. Bilimsel araştırma yapmak, bilgi edinmek için kullanma oranı ise nispeten daha düşük olduğu görülmektedir (Ceyhan 2010; Ceyhan, 2011; Chak ve Leung, 2004; Yang ve Tung, 2007).

Araştırmanın asıl amacı olan İİBF öğrencilerinin bilimsel araştırma yapmaya yönelik tutum düzeyleri incelendiğinde öğrencilerin orta düzey tutuma sahip olduğu

anlaşılmaktadır. Bu çalışmayla benzerlik gösteren farklı çalışmalar da mevcuttur (Yenilmez ve Ata 2012; Polat, 2014; Camuzcu-Aşıroğlu, 2016; Yapıcı, 2017).

Sonuç olarak üniversitelerin diğer tüm bölümlerinde öğrenim gören öğrenciler gibi iktisadi ve idari bilimler fakültesinde öğrenim gören öğrencilerin de bilimsel araştırmalara yönelik tutumlara etki eden değişkenler dikkate alınarak aşağıdaki önerilerde bulunulmuştur.

- Genel not ortalaması düşük olan öğrenciler, bilimsel araştırma yapmaya teşvik edilebilir.
- Gelecekte akademisyen olmak isteyen öğrencilere bilimsel araştırmalara yönelik projeler hazırlanabilir.
- Öğrencilerin interneti daha çok bilimsel araştırma yapma amaçlı kullanmaları üzerine çeşitli eğitimler verilebilir.
- Sosyal ağlar üzerinden öğrencilerin çeşitli bilimsel araştırmalara katılmaları sağlanabilir.
- Mezun olan öğrencilere işverenler tarafından bilimsel yayınları takip etme imkanı sunularak, lisansüstü eğitim almaları teşvik edilebilir.
- İlgili sivil toplum kuruluşlarının işverenlerle birlikte çalışanlara yönelik olarak çeşitli seminer, konferans v.b. bilgilendirme toplantıları yapılarak güncel çalışmaları takip etmeleri sağlanabilir.

KAYNAKÇA

- Ata, B. (2013). Bilim, Teknoloji ve Sosyal Değişme. Ankara: Pegem Akademi.
- Bacon, F. (2004). Yeni Atlantis (C. Saraçoğlu, Çev.). İstanbul: Trend Yayın Basım.
- Bernal, D. (2009). Tarihte Bilim I (T. Ok, Çev.). İstanbul: Evrensel Basım Yayın.
- Bibi, F., Lqbal, H. M. ve Majid, N. (2012). Attitude of Prospective Teachers Towards Research: Implications for Teacher Education in Pakistan". Contemporary Educational Researches Journal, 1, 8-14.
- Camuzcu-Aşıroğlu S. (2016). Öğretmen Adaylarının Bilimsel Araştırmaya Yönelik Tutumları İle Bilimsel Araştırma Dersindeki Başarıları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. Uşak Üniversitesi Eğitim Araştırmaları Dergisi, 2(2), 72-84.
- Ceyhan, E. (2010). Problemler internet kullanım düzeyi üzerinde kimlik statüsünün, internet kullanım amacının ve cinsiyetin yordayıcılığı. Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri, 10(3), 1323-1355.
- Ceyhan, A. A. (2011). İnternet Kullanma Temel Nedenlerine Göre Üniversite Öğrencilerinin Problemler İnternet Kullanımı ve Algıladıkları İletişim Beceri Düzeyleri. Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri Dergisi. 11(1), 59-77.
- Chak, K., ve Leung, L. (2004). Shyness and locus of control as predictors of internet addiction and internet use. Cyberpsychology & Behavior, 7(5), 559-570.
- Çakmak, Z., Taşkıran, C. ve Bulut, B. (2015). Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Bilimsel Araştırmaya Yönelik Tutumlarının İncelenmesi. Adıyaman Üniversitesi Eğitim Bilimleri Dergisi, 5(2), 266-287.
- Çelik, S., Önder, G., Durmaz, K., Yurdusever, Y., ve Uysal, N. (2014). Hemşirelik Öğrencilerinin Bilimsel Araştırmaya Yönelik Kaygı ve Tutumlarının Belirlenmesi. Sağlık Bilimleri ve Meslekleri Dergisi, 1(2), 23-31.
- Demirbaş, M. ve Yağbasan, R. (2005). Sosyal Öğrenme Teorisine Dayalı Öğretim Etkinliklerinin, Öğrencilerin Bilimsel Tutumlarının Kalıcılığına Olan Etkisinin İncelenmesi. Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi. 18(2), 363-382.

- Ellez, A.M., Gümüş, N. ve Seferov, R. (2009). Coğrafya bölümü öğrencilerinin istatistik dersine yönelik tutumları:Türkiye ve Azerbaycan örneği. Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 21, 185-192.
- Kaptan, S. (1993). Bilimsel Araştırma ve İstatistik Teknikleri. Ankara: GÜ Eğitim Fakültesi.
- Karasar, N. (2000). Bilimsel Araştırma Yöntemi. Ankara: Nobel Yayınevi.
- Korkmaz, Ö., Şahin, A. ve Yeşil, R. (2011a). Bilimsel Araştırmaya Yönelik Tutum Ölçeği Geçerlilik ve Güvenirlik Çalışması [Elektronik versiyon]. İlköğretim Online, 10(3), 961-973.
- Korkmaz, Ö., Şahin, A. ve Yeşil, R. (2011b). Öğretmen Adaylarının Bilimsel Araştırmalara Yönelik Tutumları. International Online Journal of Educational Sciences, 3(3), 1169-1194.
- Kurt, A. A., İzmirli, Ö. Ş., Fırat, M. ve İzmirli, S. (2011). Bilimsel Araştırma Yöntemleri dersine ilişkin Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümü öğrencilerinin görüşlerinin incelenmesi. Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi , 30, 19-28.
- Mills, J.D. (2004). Students' attitudes toward statistics: Implications for the future. College Student Journal, 38(3).
- Polat, M. (2014). Eğitim Fakültesi Öğrencilerinin Bilimsel Araştırmaya Yönelik Tutumları. Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi,18, 77-90.
- Saracaloğlu, A. S., Varol, S. R. ve Ercan, İ. E. (2005). Lisansüstü Eğitim Öğrencilerinin Araştırma Kaygıları, Araştırma ve İstatistiğe Yönelik Tutumları ile Araştırma Yeterlikleri Arasındaki İlişki. Buca Eğitim Fakültesi Dergisi. Özel Sayı. 17,187-199.
- Saracaloğlu A.S. (2005). Beden Eğitimi Öğretmeni Adaylarının Araştırmaya Yönelik Tutumları ve Deneyimleri İle Araştırma Başarıları Arasındaki İlişki. Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi , 10(4) 13-32.
- Saracaloğlu, A.S. (2008). Lisansüstü Öğrencilerin Akademik Güdülenme Düzeyleri, Araştırma Kaygıları Ve Tutumları İle Araştırma Yeterlikleri Arasındaki İlişki. Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Dergisi, 2(5), 179-208.
- Tay, B., Demirci-Güler, M.P. ve Taşdemir, A. (2009). Sınıf öğretmenliği öğrencilerinin bilimsel araştırma yöntemleri dersi başarı düzeyleri ve düşünceleri. VIII. Ulusal Sınıf Öğretmenliği Eğitimi Sempozyumu'nda sunulan bildiri, Eskişehir.
- Yenilmez, K. ve Ata, A. (2012). "Matematik öğretmeni adaylarının bilimsel araştırmalara yönelik tutumlarının incelenmesi", X. Ulusal Fen Bilimleri ve Matematik Eğitimi Kongresi, Bildiri e-Kitabı, 27-30 Haziran 2012, Niğde Üniversitesi, Niğde
- Yang, S. C. ve Tung, C. J. (2007). Comparison of internet addicts and non-addicts in Taiwanese high school. Computers in Human Behavior, 23(1), 79-96.
- Yapıcı, İ. Ü. (2017). Preservice Science Teachers'attitudes Towards Scientific Research (Dicle University Sample). In International Congress of Eurasian Social Sciences (Icoess) Özel Sayısı, 8(28), 20-29.
- Yıldırım, C. (2012). Bilim Felsefesi. İstanbul: Remzi Kitabevi.